

Nr 142.

Av herr **Forslund**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande.*

I årets statsverksproposition, sjätte huvudtiteln, vägtrafikväsendet, punkt 6, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att till bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 80 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen. Såsom skäl härför har bland annat framhållits, att trafikolyckornas antal visat en ständigt stigande tendens och att ett framtida upphävande av nu rådande trafikrestriktioner kunde väntas ytterligare förstärka denna ogynnsamma utveckling. Det vore därför av vikt, att det redan nu i olika former bedrivna trafiksäkerhetsarbetet fortsattes och att nya vägar söktes för att lösa hithörande frågor.

Även jag anser, att en intensifiering av trafiksäkerhetsarbetet är påkallad. Då en ökad samordning av detta arbete synes kunna medföra ett ökat utbyte, torde arbetets planering och utförande bära givas en fastare organisation än den nuvarande.

I samband med vägväsendets förstatligande utbyggdes den statliga vägorganisationen. Det centrala ämbetsverket, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, erhöll en avsevärt utvidgad organisation, samtidigt som de lokala vägförvaltningarna gavs en sådan utformning, att de kunde möta olika kvalificerade arbetsuppgifter.

Enligt instruktionen för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och dess lokala förvaltningar åligger det styrelsen att verka för största möjliga trafiksäkerhet. Styrelsen har därvid bland annat att följa utvecklingen av vägtrafiken och anordningarna härför, att ägna uppmärksamhet åt behovet av nya eller ändrade bestämmelser rörande säkerhetsanordningar, vägmärken samt omnibusars och lastautomobilers beskaffenhet och utrustning, att verka för enhetlighet i tillämpningen av föreskrifter rörande vägmärken och säkerhetsanordningar å vägarna samt av bestämmelser i övrigt angående vägtrafiken. Styrelsen är vidare chefsmyndighet för bilbesiktningsväsendet. I sådan egenskap åligger det styrelsen bland annat att i tekniskt och ekonomiskt hänseende utöva kontroll över besiktningsmännens för motorfordon arbete ävensom meddela dem nödiga anvisningar. I avseende å gatuväsendet har styrelsen att pröva och fastställa, vilka gator som äro viktiga för biltrafiken. Därvid kommer styrelsen i tillfälle att granska planeringen av dessa gator även ur trafiksäkerhetssynpunkt. Sådana vägtekniska ärenden som avse utformandet av vägsål och vägtekniska konstruktioner för befrämjande av trafiksäkerheten, ingå även i de nuvarande arbetsuppgifterna.

Av vad nu anförts framgår, att trafiksäkerhetsfrågorna hava en nära anknytning till styrelsens olika verksamheter. Erinras må, att det åligger polischefen i vart och ett av rikets polisdistrikt att med användande av fastställd blankett till statistiska centralbyrån insända uppgift rörande sådana vägtrafikolyckor inom distriktet, vilka föranlett polisundersökning. Rapporterna skola därefter bearbetas inom vägtrafikavdelningen i syfte att klarställa orsakerna till olyckorna. Vidare är att märka, att styrelsen kan via bilbesiktningmännen komma i kontakt med körskolorna och giva dem de anvisningar, som kunna vara erforderliga.

I arbetet för höjande av trafiksäkerheten ingår jämväl allmän propagandaverksamhet. Denna gren av trafiksäkerhetsarbetet innefattar främst undervisning i skolorna om gällande trafikregler och om deras tillämpning. I förevarande avseende synes det förtjänt att övervägas, om det icke vore lämpligt, att man överlämnade till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att vara rådgivare även till våra skolor, inom vilka undervisning i trafiksäkerhet bör äga rum. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen — i samarbete med skolöverstyrelsen, se Kungl. Maj:ts cirkulär nr 583/1936, — torde hava goda förutsättningar att med auktoritet och omdöme handhava inseendet över undervisningen och svara för det material, som behövs. Ett dylikt övervägande är desto mera motiverat, enär från föreningens sida framhålles såsom önskvärt, att all offentlig trafiksäkerhetsundervisning borde koncentreras till och ledas av föreningen såsom centralorgan.

För närvarande äro i kommunikationsdepartementet fyra sakkunniga samsatta med att utreda organisationen och personalbehovet för vissa avdelningar inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen m. m. Av denna utredning beröres, enligt uttalande i statsverkspropositionen, jämväl styrelsens lokala organisation, och även anslagen till vägförvaltningarnas avlöningar och omkostnader kunna sålunda komma att i viss mån röna inverkan av utredningens resultat. I avvaktan på de resultat, som kunna framgå av utredningen, hava ifrågavarande avlönings- och omkostnadsanslag ansetts böra upptagas med allenast preliminärt beräknade belopp. Vid prövning av förevarande anslagsbelopp förutsätter jag, att särskild hänsyn tages till styrelsens behov av arbetskrafter för fullgörande av dess arbetsuppgifter för främjandet av trafiksäkerhet. Både allmänheten och pressen synas sakna kännedom om väg- och vattenbyggnadsstyrelsens och andra myndigheters uppgifter till trafiksäkerhetens bästa. Den nuvarande ovissheten och splittringen kan enligt min mening icke underlätta arbetet på detta område.

Jag delar departementschefens uttalande, att en ökad samordning av trafiksäkerhetsarbetets planering och utförande skulle kunna medföra ett ökat utbyte för alla intresserade parter.

I det föregående anförda förhållanden utgöra enligt min mening övervägande skäl för att ökad samordning av trafiksäkerhetsarbetets planering och utförande främst bör sökas i en anknytning till den nya vägorganisationen. Därmed uppkommer också frågan om avgränsning av arbetsuppgifterna mellan

myndigheter och nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande jämte övriga föreningar och storleken av det anslag som bör utgå. Närmare utredning härom synes erforderlig. Efter en dylik utredning, som enligt min mening bör företagas snarast möjligt, bör såväl riksdagen som allmänheten erhålla kännedom om trafiksäkerhetsarbetets planering och organisation. I avvaktan härpå synes en höjning av anslaget icke böra ifrågakomma.

Under hänvisning till det anförda får jag hemställa,

dels att anslaget till *Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande* icke måtte fastställas till högre belopp än det för innevarande budgetår utgående eller 65 000 kronor,

dels ock att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag rörande en rationell planering och organisation av det fortsatta trafiksäkerhetsarbetet i vårt land.

Stockholm i januari 1945.

Albert Forslund.